

### Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. **Wartość dodana brutto (WDB)** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

### General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. **Gross value added (GVA)** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. **Intermediate consumption** includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

**7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

**8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych** powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

**9. Grupowanie danych według województw i podregionów** w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

**10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz działalnością ubezpieczeniową,

**7. Gross primary income in the households sector** is comprised of gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e. wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

**8. Gross disposable income in the households sector** is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

*Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.*

**9. The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities** was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

**10. Criteria of rating a given unit of the national economy among institutional sectors** are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,*

- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa oraz przedsiębiorstwa publiczne, które zgodnie z metodologią ESA 1995 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane dotyczące PKB i WDB za lata 2008-2009 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych z tytułu zmiany zakresu podmiotowego sektora instytucji rządowych i samorządowych, sektora przedsiębiorstw oraz sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, dokonanej w wyniku standardowej procedury zgodnej z wymogami notyfikacji fiskalnej.

Dane dotyczące PKB w ujęciu realnym za lata 2005-2007 zostały zmienione w wyniku przeliczenia danych według rodzajów działalności w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Ponadto zrewidowane zostały dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2008-2009 w wyniku wprowadzenia przez Narodowy Bank Polski w bilansie płatniczym nowej metodologii szacowania wynagrodzeń oraz transferów bieżących.

3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget, as well as public enterprises which accordingly to the ESA 1995 methodology fulfill criteria of including in the sector,*

4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*

5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *Estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data concerning GDP and GVA for the years 2008-2009 were changed in relation to data previously published due to the change of the subject scope of the general government sector, the non-financial corporations sector as well as the financial institutions sector, accomplished as a result of standard procedure, in accordance with the fiscal notification requirements.*

*Data concerning GDP in real terms for the years 2005-2007 were changed as a result of data recalculation by kind of activity in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007.*

*Moreover, data concerning income in the households sector for the years 2008-2009 were revised as a result of introducing by the National Bank of Poland a new methodology of wages and salaries and current transfers estimation in the Balance of Payments.*

**13.** Pełne szeregi czasowe danych z rachunków regionalnych przeliczone w układzie PKD 2007 zamieszczono na stronie internetowej GUS (notatka informacyjna, Bank Danych Lokalnych).

**14.** Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. W 2013 r. zostaną opublikowane dane przeliczone na 1 mieszkańca przy wykorzystaniu liczby ludności opracowanej na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

**15.** Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2010 r.”.

**13.** *Full time series of regional accounts data recalculated in accordance with the PKD 2007 were placed on the CSO website (the information note, Local Data Bank).*

**14.** *Data per capita were calculated on the basis of number of population, which considered the results of the Population and Housing Census 2002. In the 2013 data per capita calculated on the basis of population number considering the Population and Housing Census 2011 will be published.*

**15.** *Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) were placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2010”.*

TABL. 1 (267).

**PRODUKT KRAJOWY BRUTTO<sup>a</sup> (ceny bieżące)****GROSS DOMESTIC PRODUCT<sup>a</sup> (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2000	2005	2010
	w mln zł	in mln zł		w odsetkach	in percent	
<b>OGÓŁEM</b> ..... <b>TOTAL</b>	<b>54768</b>	<b>72118</b>	<b>104089</b>	<b>x</b>	<b>x</b>	<b>x</b>
<b>W tym wartość dodana brutto</b> ..... <b>Of which gross value added</b>	<b>48724</b>	<b>63539</b>	<b>91676</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>	<b>100,0</b>
w tym sektor: <i>of which sector:</i>						
przedsiębiorstw ..... <i>non-financial corporations</i>	21967	28536	44787	45,1	44,9	48,9
instytucji rządowych i samorządowych ..... <i>general government</i>	7837	10693	15051	16,1	16,8	16,4
gospodarstw domowych ..... <i>households</i>	16800	21286	28415	34,5	33,5	31,0
według rodzajów działalności: <i>by kind of activity:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... <i>Agriculture, forestry; fishing</i>	1685	1909	1867	3,5	3,0	2,0
Przemysł ..... <i>Industry</i>	11177	14355	20375	22,9	22,6	22,2
w tym przetwórstwo przemysłowe ..... <i>of which manufacturing</i>	9021	11769	16196	18,5	18,5	17,7
Budownictwo ..... <i>Construction</i>	4316	4691	9560	8,9	7,4	10,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych <sup>Δ</sup> , transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia <sup>Δ</sup> , informacja i komunikacja ..... <i>Trade; repair of motor vehicles<sup>Δ</sup>; transportation     and storage; accommodation and catering<sup>Δ</sup>;     information and communication</i>	14402	19048	27925	29,6	30,0	30,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości <sup>Δ</sup> ..... <i>Financial and insurance activities; real estate     activities</i>	4243	5930	6882	8,7	9,3	7,5
Pozostałe usługi <sup>b</sup> ..... <i>Other services<sup>b</sup></i>	12901	17606	25068	26,5	27,7	27,3
<b>NA 1 MIESZKAŃCA</b> <sup>c</sup> ..... <b>PER CAPITA</b> <sup>c</sup>	<b>17034</b>	<b>22102</b>	<b>31501</b>	<b>x</b>	<b>x</b>	<b>x</b>

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 369. b Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1, na str. 22. c W złotych, patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 370.

a See general notes, item 12 on page 369. b See general notes to the Yearbook, item 2, point 1 on page 22. c In zlotys, see general notes, item 14 on page 370.

TABL. 2 (268).

**PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU  
TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**  
*BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION  
OF INCOME ACCOUNT (current prices)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
Produkcja globalna .....	109311	138033	203572	Gross output
Zużycie pośrednie .....	60587	74494	111896	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto .....	48724	63539	91676	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem ..	22403	26411	40468	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto .....	25659	36368	50051	Gross operating surplus

TABL. 3 (269).

**NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**  
*NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:				Gross primary income:
w milionach złotych .....	40730	49616	69670	in million zlotys
na 1 mieszkańca <sup>a</sup> w zł .....	12668	15206	21085	per capita <sup>a</sup> in zł
Dochody do dyspozycji brutto:				Gross disposable income:
w milionach złotych .....	40810	49362	69011	in million zlotys
na 1 mieszkańca <sup>a</sup> w zł .....	12693	15128	20885	per capita <sup>a</sup> in zł

<sup>a</sup> Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 370.

<sup>a</sup> See general notes, item 14 on page 370.